

OBSAH

Vladimír Iljič Lenin	
Stranická organizace a stranická literatura	5
Maxim Gorkij	
O novém člověku	6
O realistických základech staré slovesnosti.	10
Zdeněk Nejedlý	
Slovo k českým spisovatelům	12
Julius Fučík	
Spisovatel — vůdce	13
Česká literatura v boji za svobodu	13
První slovanská legenda o knížeti Václavu	17
Hospodine, pomiluj ny	18
Kosmas	
Kronika česká	
Příchod praotce Čecha	18
Založení Prahy	20
Břetislav a Jitka	22
Boj s Uhry	24
Svatý Václave	25
Legenda o Jidášovi	26
Alexandreis	
Hic docet magister Alexandrum	28
Kronika Dalimilova	
O počátcě našeho jazyka v Čechách	31
O Lubušinu proročství	33
Ot sedlské knieně Bořeny	34
Přemysl králem i nazván Otakar.	35
Ot Korutanského vypuzení a ot krále Jana	36
Mastičkář	38
Rukopis hradecký	
Desatero kázanie božie	39
O konšelých nevěrných	43
O lišče a o čbánu	45
Píseň veselé chudiny	48
Podkoní a žák	51

Tomáš Štítný ze Štítného	
Knížky šestery o obecných věcech křesťanských	
Přiemluva	59
Pánóm	61
Jan Hus	
Výklad viery, desatera božieho prikázanie a modlitby Páně	
O krádeži, lichvě a svatokupectví	63
O zlé radě	66
Pánům Václavovi z Dubé a Janovi z Chlumu	69
Věrným všem Čechóm	71
Zdeněk Nejedlý	
Hus a naše doba	73
Ktož jsú boží bojovníci	74
Jan Žižka z Trocnova	
Svazu plzeňskému	75
Žižkuv vojenský řád	76
Žaloba koruny české	80
Vavřínc z Březové	
Husitská kronika	
Bitva na Vítkově hoře	84
Petr Chelčický	
Siet viery	87
Viktorin Kornel ze Všehrd	
Kniha o napravení padlého	
Z přípisu	90
Jan Blahoslav	
Ach, prvnější potěšená chvíle	92
Filipika proti Misomusům	
O významu vzdělání	92
Gramatika česká	
O panské marnivosti při oslovení a o pochlebenství	94
Musica	
Naučení potřebná těm, kteříž písne skládati chtějí	94
Bible kralická	
Podobenství o marnotratném synu	96
Žalm 23	97
Historií dvanácte o bratru Janovi Palečkovi	
První kus anebo artikul	97
Druhý kus	98
Čtvrtý kus	98

Pátý kus	99
Šestý kus	100
Historie krátká o dobře známém Eylenšpiglovi	
Historie 12	100
Václav Hájek z Libočan	
O Horymírovi	101
Pavel Kyrmezer	
Z komedie nové o vdově	104
Daniel Adam z Veveslavína	
Kalendář historický	
Červen II	105
Václav Vratislav z Mitrovic	
Příhody	107
Jan Ámos Komenský	
Labyrint světa a ráj srdce	
Poutník prohlédá stav řemesníků	112
Velká didaktika	
O čtyřdílné školní dílně podle stupňů věku a prospěchu	119
Orbis pictus	
Stroje	122
Míra a váhy	123
Axelu Oxenstjernovi	123
Bohuslav Balbín	
Obrana jazyka slovanského, obzvláště českého	
Jaká chyba a jaký škodlivý zločin nepomáhati vlasti a snažiti se o změnu jazyka a dávných mravů	125
Lidová slovesnost	
Selský otčenáš	127
Jánošík	129
Národnie spievanky (Jan Kollár)	
Spievanky, spievanky	130
Nitra milá, Nitra	130
U richtára sedia	131
Na vysokých horách	131
Bača muoj, bača muoj	132
Prostonárodní české písně a říkadla (K. J. Erben)	
Vařiti kašičku	132
Úmysl milencin	133
Chudoba a láska	133
Sedlák a chalupník	134

Synek zachovalý	134
Selská modlitba	134
Hrabě Breda	135
Brandeburci	135
Osud lidský	136
Moravské národní písně (F. Sušil)	
Robota	136
Dobře je ti, Janku	137
Valašský tanec	137
Rada nenásledovaná	137
Sirotek	138
Utonulá	138
Pohádky a pověsti	
Pohádka o Bídě jednooké	140
Sirotek v Radhošti	141
Soľ nad zlato	144
Veliký loupežník Babinský	150
Josef Dobrovský	
Z Dějin české řeči a literatury	152
Ze Zevrubné mluvnice jazyka českého	155
O Libušině soudu	156
Prokop Šedivý	
Pražští sládcí aneb Kubíček dostane za vyučenou	158
Antonín Jaroslav Puchmajer	
Óda na Jana Žižku z Trocnova	160
Vlk a jehně	164
Václav Matěj Kramerius	
Večerní shromáždění Dobrovické obce	165
Josef Jungmann	
Slovesnost	
Další obohacování jazyka českého	166
Jsou-li překlady na ujmu národnosti?	168
Ze slovníku česko-německého	170
Ze Zápisů	171
Rukopisy	
Kytice	172
Opuštěná	172
Jaroslav	173
Libušin soud	176
Pavel Josef Šafařík	
Slovanské starožitnosti	179

František Palacký

Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě

Žižka a husitské válečné umění	181
Husitské vítězství u Domažlic	184

Jan Kollár

Slávy dcera

Předzpěv	188
I. Sála	191
II. Labe, Rén, Vltava	192
III. Dunaj	195
IV. Lethe	197
V. Acheron	199

Nápisy

Daremná práce	200
Horlič	201
Libozvučnost	201
Národní písně.	201
Povinnost přítomnosti	201
Návěští potomkům	201
Sňatek	201

O literární vzájemnosti mezi kmeny a nářečími slavskými 202

Paměti z mladších let života

Wolfgang Göthe	202
Cesta a navrácení	204

František Ladislav Čelakovský

Slovanské národní písně

Příčina smutku	206
Píseň vězně	206
Dumka	207
Milý a nemilý	207
Pomořanka	208
Krakoviák	209
Odbytí	210

Ohlas písní ruských

Mládec koně pochvaluje	210
Výslechy	211
Čurila Plenkovič	212

Ohlas písní českých

Prokop Holý	218
Cikánova píšťalka	221
Vrchní z Kozlova	222

Mudrosloví národu slovanského ve příslovích	
Práce — zahálka	223
Epigramy	
Kaktus.	224
Rezeda	224
Šafaříkovy Slovanské starožitnosti	225
Jungmannův slovník	225
Rada spisovatelí	225
Karel Hynek Mácha	
Máj	226
Aniž křičte, že vám stavbu bořím	231
Cikáni	231
Marinka	
Ouvertura	234
Dějství první	234
Intermezzo	237
Julius Fučík	
Karel Hynek Mácha	238
Josef Kajetán Tyl	
Strakonický dudák aneb Hody divých žen	
Jednání první	240
Jednání druhé	245
Jan Hus	
Oddělení třetí	249
Oddělení páté	256
Kutnohorští havíři	
Jednání první	259
Fidlovačka anebo Žádný hněv a žádná rvačka	
Obraz čtvrtý	263
Dekret kutnohorský	266
Pomněnky z hrobu nejstaršího Čecha	269
Pan Havlíček před porotou	273
Zdeněk Nejedlý	
J. K. Tyl	275
Karel Sabina	
Prodaná nevěsta	
Jednání třetí	277
Duchovný komunismus	281
Josef Václav Frič	
Písně z bašty	
Píseň válečná	282

Paměti	
Pohřeb Josefa Jungmanna (1847)	284
Z revolučního roku 1848	285
Božena Němcová	
Ženám českým	288
Obrazy z okolí domažlického	289
Selská politika	291
Divá Bára	294
Dobrý člověk	296
Pan učitel	297
V zámku a v podzámčí	302
Pohorská vesnice	304
Chyže pod horami	309
Babička	312
List synu Karlovi	319
Karlů Havlíčku Borovskému	321
Zdeněk Nejedlý	
Božena Němcová	322
Julius Fučík	
Božena Němcová bojující	324
Klement Gottwald	
K 130. výročí narození Boženy Němcové	327
Karel Havlíček Borovský	
Tyrolské elegie	327
Křest sv. Vladimíra	
Zpěv II	331
Zpěv III	335
Zpěv IV	337
Zpěv V	340
Zpěv X	343
Epigramy	
Z historie literatury české	346
Selský	346
Česká modlitba	346
Sympathetické léčení	346
Nejkratší symbolum	347
Jeszcze Polska nie zginęła	347
Kytice	347
První zkouška z československého jazyka v Moskvě	348
Potřebnost průmyslové školy české	350
Kapitola o kritice	352

Karel Jaromír Erben	
Kytice z pověstí národních	
Svatební košile	354
Zlatý kolovrat	363
Juro Fándly	
Piňní domagší a poňní hospodár	
Druhé Obetováňi	372
Ludovít Štúr	
Pripomienka	374
Reč na krajajnskom sneme	374
Andrej Sládkovič	
Marína	377
Detvan	378
Janko Kráľ	
Kvet	381
Jarná pieseň	382
Remeselník	383
Ján Botto	
Smrť Jánošíkova	385
Ján Kalinčiak	
Reštavrácia	389
Homér	
Ilias	
Loučení Hektorovo s Andromachou	392
Ruské byliny	
Ilja Muromec a lapkové	395
Králevic Marko na lovu s Turky	396
Dante Alighieri	
Z Božské komedie	* 399
William Shakespeare	
Julius Caesar	
Jednání III	402
Molière	
Tartuffe	
Čtvrté dějství	410
Voltaire	
Ingénu, muž prostomyslný	412
Johann Gottfried Herder	
Z Idejí k filosofii dějin lidstva	
Slovánští národové	413

Johann Wolfgang Goethe	
Růžička	414
Rybář	415
Pěvec	416
Faust	417
Lord Byron	
Childe Haroldova pout'	420
Petőfi Sándor	
Jménem lidu	421
Alexandr Sergejevič Puškin	
Eugen Oněgin (XXVI—XXXVI)	422
K Čaadajevovi	427
Michail Jurjevič Lermontov	
Na obzoru plachta bílá	428
Borodino	428
Nikolaj Vasiljevič Gogol	
Revizor	
Akt první	432
Adam Mickiewicz	
Óda na mládost	436
Z Pana Tadeáše	438
Z Dziad	439